

PLANTEFOKUS

PLANTEAVL VEST

Kontakt: Henriette Lemvig
henriette@effektivtlandbrug.dk
40 21 97 57

PLANTEAVL ØST

Kontakt: Jørgen P. Jensen
jpjensen@effektivtlandbrug.dk
40 41 76 84

■ Heine Kjeldgaard anvender værktøjer til præcisionsjordbrug i stor stil, også i forbindelse med tildeling af gødning. Her ses han (tv.) sammen med Karl Kudsk, Møllerup Mølle (th.).

Ser frem til at få ærter ind i sædskiftet

■ Der har ikke været dyrket bælgssæd på arealerne hos Heine Kjeldgaard gennem henved 20 år, og nu er tiden moden igen. Valget er faldet på sorten Greenway forædlet af Jens Knudsen, Nordic Seed, som her ses i ærtemarken i vækstsæsonen.

Ærter gør i kommende sæson deres indtog hos Heine Kjeldgaard på Nykøbing Mors, der gerne vil dyrke protein på sine marker og samtidig styrke sit sædskifte

■ Ærterne fører noget godt med i sædskiftet, og så er det en god proteinkilde. Jeg vil gerne prøve noget nyt i planteavl – og så satser jeg naturligvis på en god bundlinje, hvilket jeg tror, ærterne kan bidrage med, siger Heine Kjeldgaard, der driver virksomheden »Hanghøj Svineproduktion« på Nykøbing Mors med planteavl og svineproduktion. Han tager for første gang ærter ind i sit sædskifte i den kommende sæson.

- Det skal ikke bare være det samme år efter år, vi skal prøve noget nyt, som gør det sjovt og spændende at være planteavl. Jeg vil gerne dyrke andet end korn, og jeg arbejder hele tiden på at optimere mit markbrug. For mig er det interessant med en afgrøde, der ikke skal tilføres kvælstof og har en lav miljøbelastning.

På den baggrund har Heine Kjeldgaard haft stor fokus på at få bælgssæd ind, som selv genererer kvælstof, og han har ikke været i tvivl om, at det

skulle være ærter frem for hestebønner.

- De kan høstes tidligere, så vi kan få sået hvede i god tid, og jeg tror også, at ærter generelt er nemmere at have med at gøre end hestebønner, som kan være hårde ved maskineriet, understreger han.

Velegnet jord

Både Heine Kjeldgaard og hans far, Kristian Kjeldgaard, har gennem en længere årrække haft et tæt samarbejde med produktchef Karl Kudsk, Møllerup Mølle, blandt andet i forbindelse med fremavlsarbejdet. Der dyrkes hvede og nu ærter til fremavl, og tidligere er der også dyrket vinterbyg og vårbyg til fremavl. Desuden afsættes maltbyg på kontrakt til Møllerup Mølle.

- Vi oplever generelt en stigende interesse for ærterdyrkning, og her på ejendommen er det oplagt, da der er tale om en god bearbejdningsvenlig jord, som er velegnet til denne afgrøde, siger Karl Kudsk, der er glad for at få Heine Kjeldgaard ind som fremavl på ærter.

Heine Kjeldgaard siger, at han pløjer så lidt som muligt – men så meget, som det er nødvendigt. Og ikke i foråret, hvis det kan undgås.

Men der skal gerne pløjes forud for såning af ærter, lyder rådet fra Karl Kudsk, og det råd har Heine tænkt sig at følge.

Lige nu er der olieræddike som efterafgrøde på arealet, som skal destrueres eller sprøjtes ned efter jul. Planen er at få sået først i marts, så snart jorden er tøjlig, og ærterne skal sås i 6-8 centimeters dybde.

Klarer lidt af hvert

Sorten, der skal i jorden, er Greenway forædlet af Nordic Seed, og som nu skal ud i sin anden sæson i praksis. I 2021 var det den højest ydende sort i landsforsøgene, og det samme gør sig gældende i gennemsnit over flere år.

- Det er en sort, der præsterer godt

under mange forskellige forhold, ikke bare i Danmark men også internationalt, hvor den har klaret sig godt både i Finland og Frankrig, siger ærteforædler Jens Knudsen fra Nordic Seed.

Han fremhæver et stort udbyttepotentiale, et højt indhold af råprotein samt en god stængelstyrke. Der er tale om en halvbladet sort med lav modtagelighed for ærteskimmel og et lavt indhold af trykspinninhibitorer.

Ærterne har en god foderværdi til den animalske produktion, men der er også perspektiver i forhold til human ernæring.

- I Nordic Seed er vi netop startet på et projekt, KlimÆPro, med ærter

til human ernæring med henblik på proteinudvinding, siger Jens Knudsen, der i den forbindelse arbejder sammen med Seges, AU Food og en række virksomheder med støtte fra Landbrugsstyrelsens GUDP-program, der støtter grønne udviklingsinitiativer.

- Nordic Seed har interesse i ærter med et højere proteinindhold og en bedre smag, og vi skal være gearret til at kunne levere en optimal råvare til industrien, siger han.

Præcisionsjordbrug

Heine Kjeldgaard ser frem til kommende vækstsæson med ærterdyrkning, og til at optimere så meget som muligt i sit plantebrug hele vejen rundt.

- Jeg er meget optaget af præcisionsjordbrug og anvender det i det omfang, vi har mulighed for det. Det er der store muligheder i, hvis man bruger det rigtigt og hele tiden fokuserer på nytteværdien og agerer på den viden, systemet og teknologien giver én.

- Vi graderer udsædsmængder og gødning ud fra biomassekort, og vi står overfor også at ville graduere gyllen ved udbringning. Ligeledes arbejder vi meget med at graduere især i forbindelse med vækstregulering i frøgræs, som vi ser store perspektiver i. Generelt er der virkelig store forskelle på, hvad der er behov for at tildele og køre ud med på markerne, og jeg synes, det giver rigtig god mening at benytte alle de nye værktøjer.

- Jeg er lidt en nørd med det her, men så længe man får noget ud af det, bruger jeg gerne tiden på det, siger Heine Kjeldgaard, der også gerne laver sine egne demoforsøg i for eksempel hveden med i år fem forskellige sorter.

/hl

Sædskifte

- Hvede – 300 ha
- Frøgræs – 120 ha
- Vinterraps – 110 ha
- Vårbyg m. græsudlæg – 110 ha
- Ærter – 30 ha
- Majs – 30 ha
- Græs – 20 ha

Arbejder med halm

■ Heine Kjeldgaard købte gården »Hanghøj« i 2016. Produktionen består i dag af 570 søer og full line produktion af slagtesvin. Der er otte ansatte, heraf to fast i marken, plus ekstra hjælp i højsæson.

Markbruget omfatter samlet 720 hektar, hvoraf han ejer de 250 hektar, mens resten er forpagtet. I markbruget indgår også hans fars jord, som han forpagter. Boniteten er primært JB 5-6 (80 procent), resten svinger fra JB 2 til 12.

- Vi udfører selv stort set alt markarbejdet, på nær snitning af grovfoderafgrøderne, og vi kører også lidt

maskinstation. Desuden samler og leverer vi cirka 6-7.000 tons halm hvert år, hovedsageligt til Easy Agri Care her på Mors.

Al husdyrgødning leveres til og modtages retur fra Limfjordens BioEnergi.

Største afgrøde i den kommende vækstsæson er hvede (300 hektar), mens der dyrkes godt 100 hektar med henholdsvis frøgræs, vinterraps og vårbyg med græsudlæg. Øvrige afgrøder er ærter, majs og græs, hvor sidstnævnte avles og afsættes til forældrenes mælkeproduktion.